Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul central, judecător – Mîțu Gheorghe
Dosarul nr. 2ri-275/25
2-21119819-02-2ri-17062025

D E C I Z I E

20 octombrie 2025 mun. Chișinău

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ și în materie de insolvabilitate, reorganizare și dizolvare a persoanelor juridice din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului, judecător Sîrbu Victoria
Judecători Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei

examinând recursul declarat de administratorul autorizat Fanari Svetlana,
împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul central, din 20 decembrie 2024, emisă în cadrul procesului de insolvabilitate, intentat față de SRL „Proces Produs”,
asupra cererii administratorului autorizat - Fanari Svetlana, cu privire la încasarea remunerației pentru exercitarea funcției de administrator provizoriu și de lichidator al SRL „Proces Produs”

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei

În procedura Judecătoriei Chișinău sediul central, se află spre examinare procesul de insolvabilitate intentat față de SRL „Proces Produs”.

Astfel, creditorul SRL ”SLD Design” s-a adresat instanței de judecată cu cerere introductivă, solicitând intentarea procesului de insolvabilitate în privința SRL ”Proces Produs”, numirea în calitate de administrator provizoriu a administratorului autorizat Fanari Svetlana, și aplicarea măsurilor de asigurare prevăzute de art. 24 din Legea insolvabilității.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul central, din 16 august 2021 cererea introductivă a fost admisă spre examinare, iar prin hotărârea instanței din 01 noiembrie 2021, a fost intentat procesul de insolvabilitate în privința debitorului SRL ”Proces-Produs”, cu inițierea procedurii simplificate a falimentului, fiind numit în funcția de lichidator administratorul autorizat - Fanari Svetlana.

La data de 20 octombrie 2021, administratorul autorizat Fanari Svetlana, a depus cerere cu privire la aprobarea și încasarea remunerației pentru exercitarea funcției de

administrator provizoriu al SRL ”Proces Produs” și încasarea acesteia de la membrul organelor de conducere a debitorului insolvabil - Ceban Iurie.

Totodată, la data de 12 martie 2024, administratorul autorizat Fanari Svetlana, a depus o cerere cu privire la aprobarea și încasarea remunerației pentru exercitarea funcției de lichidator al SRL ”Proces-Produs” și încasarea acesteia de la membrul organelor de conducere a debitorului insolvabil – Ceban Iurie.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău sediul central, din 23 noiembrie 2024, s-a dispus conexarea acestor două cereri și examinarea lor într-o procedură unică.

Soluția instanței de fond

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul central, din 20 decembrie 2024, cererea administratorului autorizat Fanari Svetlana cu privire la aprobarea și încasarea remunerației pentru exercitarea funcției de administrator provizoriu și de lichidator al SRL ”Proces Produs”, cu încasarea acesteia de la membrul organelor de conducere a debitorului insolvabil - Ceban Iurie, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Solicitarea recurentului

La 05 iunie 2025, administratorul autorizat Fanari Svetlana, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul central, din 20 decembrie 2024, prin care s-a solicitat casarea integrală a încheierii contestate și soluționarea prin decizie a problemei în fond, cu emiterea unei noi încheieri, prin care a admite integral cererea administratorului autorizat Fanari Svetlana cu privire la aprobarea și încasarea remunerației pentru exercitarea funcției de administrator provizoriu și de lichidator al SRL ”Proces Produs”, cu încasarea acesteia de la membrul organelor de conducere a debitorului insolvabil - Ceban Iurie.

În motivarea cererii de recurs administratorul a indicat că instanța de insolvabilitate a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, fără a examina circumstanțele în raport cu regulile și normele ce guvernează spața, precum și probele prezentate, și argumentele expuse de către participanți.

Astfel, recurentul a remarcat că în cadrul procedurii de observare a debitorului SRL „Proces Produs”, a întreprins toate măsurile prevăzute de Legea insolvabilității pentru a preveni modificarea stării bunurilor debitorului până la data examinării cererii introductive cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate împotriva SRL „Proces Produs”.

Mai mult decât atât, a prezentat instanței Raportul privind executarea măsurilor dispuse de instanța de insolvabilitate, în care au fost expuse toate acțiunile întreprinse în vederea executării atribuțiilor stabilite de Legea insolvabilității.

De asemenea, cu referire la prevederile art. 25, 32 și 247 din Legea insolvabilității și în coroborare cu anexa nr. 4 la Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 743 din 11 iunie 2002, și Hotărârea Guvernului nr. 922 din 22 decembrie 2019, pentru

modificarea punctului 1 din Hotărârea Guvernului nr. 165 din 09 martie 2010, recurentul susține că pentru perioada de exercitare a funcției de administrator provizoriu al debitorului SRL „Proces Produs”, urmează să încaseze remunerația fixă în mărime de 11.740 lei lunar, ceea ce pentru întreaga perioadă de activitate 16 august 2021 – 01 noiembrie 2021, constituie 29.741,33 lei ((2.935 × 4) × 2 luni și 16 zile).

Totodată, recurentul a subliniat că potrivit hotărârii Judecătoriei Chișinău din 01 noiembrie 2021 s-a constatat insolvabilitatea debitorului SRL „Proces Produs” cu inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea debitorului și numirea administratorului autorizat Fanari Svetlana, în funcția de lichidator al debitorului. Or, în cadrul procedurii simplificate a falimentului debitorului SRL „Proces Produs”, lichidatorul a întreprins toate măsurile prevăzute de Legea insolvabilității pentru identificarea patrimoniului debitorului ce poate fi inclus în masa debitoare în vederea satisfacerii creanțelor creditorilor, precum și pentru gestionarea activității debitorului SRL „Proces Produs”, iar având în vedere că debitorul nu dispune de masă debitoare, lichidatorul a depus întreaga diligență și profesionalism în vederea atragerii la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere, în scopul obținerii surselor financiare necesare pentru satisfacerea creanțelor creditorilor validați.

De altfel, recurentul a menționat că potrivit cadrului legal aplicabil (art. 43, art. 52, art. 66 alin. (1) lit. e), art. 70 din Legea insolvabilității, precum și actelor Guvernului privind coeficienții de salarizare), remunerația și cheltuielile administratorului/lichidatorului constituie cheltuieli ale procesului de insolvabilitate și obligații ale masei debitoare, având un cuantum minim obligatoriu stabilit prin lege, iar în lipsa unei mase debitoare suficiente, acoperirea acestor sume se trece în mod solidar în sarcina organelor de conducere ale debitorului, conform art. 70 alin. (13).

În acest sens, administratorul autorizat a reiterat că la data de 11 martie 2024 a avut loc ședința repetată a adunării creditorilor, în cadrul căreia a fost aprobată remunerația fixă a lichidatorului SRL „Proces Produs” în mărime de 17.600 lei lunar, or, având în vedere că activitatea lichidatorului în perioada 01 noiembrie 2021–11 martie 2024 a avut un caracter variabil, iar această perioadă a coincis parțial cu situația pandemică COVID-19 în Republica Moldova, consideră justificat ca onorariul fix al lichidatorului pentru munca efectiv prestată să fie stabilit în suma de 105.600 lei (17.600 × 6 luni), ceea ce reprezintă remunerația pentru 6 luni de activitate efectivă, în conformitate cu art. 70 alin. (3) din Legea insolvabilității.

Or, întrucât SRL „Proces Produs” nu dispune de masă debitoare care să acopere cheltuielile procesului de insolvabilitate, situație confirmată prin aplicarea procedurii simplificate a falimentului, recurentul subliniază că în temeiul art. 70 alin. (13) coroborat cu art. 247 din aceeași lege, onorariul fix al lichidatorului și cheltuielile aferente trebuie trecute, în mod solidar, în sarcina membrilor organelor de conducere ai debitorului, aceștia fiind persoanele prevăzute expres de lege.

Suplimentar, recurentul a menționat că potrivit art. 3 din Legea nr. 161 din 18 iulie 2014 cu privire la administratorii autorizați, administratorii autorizați desfășoară

o activitate de „liber profesionist de interes public”. Aceștia nu acționează în interes personal, ci în interesul bunei desfășurări a procesului de insolvabilitate, întrucât Legea insolvabilității prevede în mod obligatoriu participarea unui administrator autorizat în orice procedură de insolvabilitate, fiind imposibilă derularea acesteia în lipsa lui.

Munca efectiv realizată de lichidator include: analiza dosarului și a cererii introductive; întocmirea și expedierea notificărilor către registrele publice și instituțiile financiare pentru consemnarea intentării procedurii simplificate a falimentului și a desemnării lichidatorului, inclusiv deplasarea la oficiul poștal; recepționarea și examinarea răspunsurilor de la instituțiile notificate; notificarea creditorilor prin publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Central, privind termenul-limită de depunere a cererilor de admitere a creanțelor; analiza cererilor creditorilor și întocmirea tabelului definitiv al creanțelor sub aspectul legitimității, cuantumului și priorității; participarea la ședințele de judecată privind intentarea procedurii, validarea creanțelor și raportările trimestriale; examinarea circumstanțelor referitoare la existența temeiurilor de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului; întocmirea cererii de atragere la răspundere subsidiară și participarea la ședințele de judecată aferente; formularea cererii de apel împotriva hotărârii de respingere a cererii de atragere la răspundere subsidiară; întocmirea rapoartelor de activitate pe întreaga durată a procedurii simplificate a falimentului; convocarea și desfășurarea adunărilor creditorilor; participarea la ședințele de raportare și la examinarea raportului final; efectuarea demersurilor necesare radierii debitorului din registrele publice

În lumina celor reflectate supra, recurentul consideră că instanța de insolvabilitate a analizat în mod superficial circumstanțele cauzei, fără a examina situația de fapt și de drept în raport cu normele aplicabile speței, fără a valorifica probele administrate și fără a ține cont de argumentele prezentate de participanți, or, argumentarea instanței de insolvabilitate potrivit căreia administratorul autorizat, în calitate de administrator provizoriu și lichidator al debitorului SRL „Proces Produs”, ar fi omis să demonstreze culpa lui Ceban Iurie în apariția stării de insolvabilitate a debitorului și că acest fapt ar face imposibilă aplicarea prevederilor art. 70 alin. (13) și art. 247 din Legea insolvabilității, este una pripită, fiind pronunțată fără a se ține cont de circumstanțele cauzei și fără a se conforma prevederilor legislației internaționale la care Republica Moldova este parte.

De asemenea, recurentul consideră că instanța de fond a interpretat eronat noțiunea de „culpă” (responsabilitate) stabilită de Hotărârea Curții Constituționale nr. 15 din 09 iunie 2020, confundând-o cu culpa pentru acțiunile sau inacțiunile prevăzute la art. 248 din Legea insolvabilității, culpă care necesită parcurgerea unei proceduri speciale și nu poate fi reținută prin simplificare sau prezumare.

Termenul declarării recursului

Conform art. 8 alin. (2) din Legea insolvabilității, încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile din data comunicării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Potrivit lucrărilor cauzei, dovada recepționării încheierii Judecătoriei Chișinău sediul central, din 20 decembrie 2024, de către administratorul autorizat Fanari Svetlana, nu a fost stabilită, astfel că, cererea de recurs depusă la 05 iunie 2025, se consideră ca depusă în termenul legal.

Aprecierea instanței de recurs

Verificând încheierea contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Completul statuează că recursul declarat de administratorul autorizat Fanari Svetlana urmează a fi respins, cu menținerea încheierii primei instanțe, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit art. 356 Cod de procedură civilă, cererea de declarare a insolvabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvabilității.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Corespunzător art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Potrivit art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În fapt, din materialele cauzei se atestă că prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul central, din 16 august 2021, a fost admisă spre examinare cererea introductivă înaintată de SRL ”SLD Design” cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate în privința SRL ”Proces Produs”, cu numirea în calitate de administrator provizoriu a administratorului autorizat Fanari Svetlana.

Ulterior, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul central din 01 noiembrie 2021, a fost intentat procesul de insolvabilitate în privința debitorului SRL ”Proces-Produs”, cu inițierea procedurii simplificate a falimentului, administratorul autorizat - Fanari Svetlana fiind numit în funcția de lichidator.

Astfel, administratorul autorizat Fanari Svetlana, a depus două cereri prin care a solicitat aprobarea și încasarea remunerației pentru exercitarea funcției de administrator provizoriu și a remunerației pentru exercitarea funcției de lichidator al SRL ”Proces-Produs”, cu încasarea acestora de la membrul organelor de conducere a debitorului insolvabil – Ceban Iurie.

În materie de drept, potrivit art. 2 alin. (1) din Legea cu privire la administratorii autorizați, în sensul prezentei legi, noțiunea de administrator autorizat (denumit în continuare administrator) semnifică orice persoană fizică învestită potrivit legii cu atribuții de supraveghere și/sau de administrare a persoanelor juridice de drept privat sau a întreprinzătorilor individuali aflați în proces de insolvabilitate sau de dizolvare", iar art. 3 alin. (1) și (2) Legea cu privire la administratorii autorizați prevede că, administratorul desfășoară o activitate de liber profesionist de interes public, care nu este activitate de întreprinzător. Profesia de administrator poate fi exercitată doar de persoanele autorizate în condițiile prezentei legi și incluse în Registrul administratorilor autorizați.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 25 alin. (5) lit. i) din Legea insolvabilității, unul dintre drepturile administratorului provizoriu/administratorului insolvabilității/lichidatorului este primirea remunerației și recuperarea cheltuielilor, confirmate de instanța de insolvabilitate, suportate de administratorul provizoriu în activitatea sa, iar conform alin. (6) din aceeași normă, cuantumul de remunerare a administratorului provizoriu îl stabilește instanța de insolvabilitate în mărime fixă, pentru fiecare lună de activitate efectiv lucrată și confirmată documentar, care nu poate fi mai mică de coeficientul minim de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariilor de funcție ale conducătorilor încadrați în unitățile ce nu aplică sistemul de salarizare bazat pe rețeaua tarifară unică de salarizare, înmulțit la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real la unitățile cu autonomie financiară.

În context, conform art. 32 alin. (2) din Legea insolvabilității, în cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sânt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolvabilitate, remunerarea administratorului provizoriu şi acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta în perioada de observare a debitorului le suportă membrii organelor de conducere şi asociaţii, acţionarii sau membrii debitorului, în mod solidar.

Reieșind din prevederile art. 70 alin. (1)-(5) al Legii insolvabilității, pentru îndeplinirea funcţiilor, administratorul/lichidatorul are dreptul la remuneraţie şi la compensarea cheltuielilor aferente. Remunerația administratorului/lichidatorului se constituie din onorarii fixe şi onorarii de succes sub formă procentuală şi se achită în monedă naţională, inclusiv în cazul în care remunerația se determină în funcție de creanţe/sume în valută străină; Cuantumul onorariul fix al administratorului/lichidatorului se stabileşte de către comitetul creditorilor ori, în cazul în care acesta nu este constituit, de către adunarea creditorilor prin negocieri. Acest cuantum nu poate fi mai mic decât mărimea medie a intervalului pentru stabilirea salariilor de funcție aprobat de Guvern; Onorariul fix stabilit pentru administrator/lichidator se plătește lunar din patrimoniul debitorului; Comitetul creditorilor sau, după caz, adunarea creditorilor, după primul an de la emiterea hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate, poate decide reducerea cuantumului onorariului fix al administratorului/lichidatorului, dar nu mai jos decât

mărimea minimă a intervalului pentru stabilirea salariilor de funcție aprobat de Guvern.

Suplimentar, potrivit alin. (13) din norma citată supra, în cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvabilitate sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum și compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească (s.i.), în obligația organelor de conducere ale debitorului consemnate la art. 247. Încheierea judecătorească se emite cu citarea administratorului/lichidatorului, a membrilor organelor de conducere ale debitorului în a cărui obligație se cere trecerea acoperirii cheltuielilor masei debitoare, a președintelui comitetului creditorilor. Încheierea poate fi atacată cu recurs de persoanele vizate în ea. Neprezentarea părților citate legal nu împiedică examinarea cauzei.

La caz, instanța de recurs reține că, potrivit înscrisurilor anexate la dosar, debitorul SRL „Proces Produs” nu dispune de bunuri, iar prin urmare, prin prisma prevederilor art. 32 alin. (2) și art. 70 alin. (13) din Legea insolvabilității, remunerarea administratorului provizoriu/lichidatorului în perioada de observare și de lichidare, ar putea fi acoperită din contul membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil și anume din contul lui Ceban Iurie, or, acesta a deținut funcția de administrator al SRL „Proces Produs” până la momentul intentării procesului de insolvabilitate și totodată, era asociat al societății, deținând 50% din părțile sociale.

Cu toate acestea, simpla sa calitate de asociat (inclusiv de asociat unic la momentul intentării procedurii) nu îi conferă automat statutul de membru al organelor de conducere, deoarece legea distinge clar între administrator și asociat, or răspunderea prevăzută la art. 247 se aplică doar persoanelor care au exercitat efectiv funcții de conducere.

De altfel, legiuitorul nu a inclus asociații unei societăți comerciale în categoria membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil, or, în această listă se regăsesc doar: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (observatori), lichidatorii, membrii comisiilor de lichidare și contabilii.

Prin urmare, deoarece legiuitorul nu a inclus asociații în lista membrilor organelor de conducere, este inadmisibilă o interpretare extensivă care să le confere acest statut, respectiv deși dreptul administratorului autorizat Fanari Svetlana de a solicita, în principiu, încasarea remunerației de la Ceban Iurie pentru perioada de activitate ca administrator provizoriu și lichidator în cadrul procedurii simplificate de faliment, este indiscutabil, totuși, simpla deținere a statutului de membru al organelor de conducere în ultimele 24 de luni premergătoare intentării procedurii de insolvabilitate,

nu constituie temei de a obliga Ceban Iurie să achite remunerația administratorului provizoriu/lichidatorului pentru activitatea efectiv prestată în această funcție.

Suplimentar, conform prevederilor pct. 79 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 09 iunie 2020, privind excepția de neconstituționalitate a art. 70 alin. (3) și (13) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 (*achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului și compensarea cheltuielilor aferente care se trec în mod solidar în obligația organelor de conducere ale debitorului*), rezultă că ”[…] textele „*le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului*” din articolul 32 alin. (2) și „*în obligația organelor de conducere ale debitorului*” din art. 70 alin. (13) ale Legii insolvabilității, sunt constituționale, în măsura în care le este demonstrată culpa la apariția stării de insolvabilitate”.

De altfel, dat fiind faptul că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul central, din 11 octombrie 2023 (menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2024), a fost respinsă cererea lichidatorului SRL „Proces Produs” - Fanari Svetlana cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului, Completul consideră că nu s-a demonstrat culpa administratorului Ceban Iurie, la apariția stării de insolvabilitate a SRL „Proces Produs”, iar simplul fapt că acesta din urmă deținea statut de membru al organelor de conducere a debitorului insolvabil în ultimele 24 luni premergătoare intentării procesului de insolvabilitate, nu este suficient pentru a dispune încasarea de la aceștia a remunerației solicitate de lichidator.

În context, deși administratorul autorizat Fanari Svetlana și-a îndeplinit atribuțiile corespunzătoare și prin urmare beneficiază de dreptul la remunerație, este de reținut că, în lipsa demonstrării culpei membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil, încasarea remunerației ar echivala cu aplicarea unui text de lege declarat neconstituțional, deci nul prin prisma prevederilor art. 140 alin. (1) din Constituție, și constituie o ingerință neprevăzută de lege în dreptul de proprietate a membrilor organelor de conducere a debitorilor insolvabili culpa cărora nu a fost demonstrată în cauzarea stării de insolvabilitate a debitorilor insolvabili.

În altă ordine de idei, cu privire la argumentele recurentului despre încălcarea dreptului lui de proprietate prin emiterea încheierii contestate, instanța relevă că partea a doua a art. 1 din Protocolul nr. 1 la CEDO, înscrie trei condiții în care privarea de un bun nu reprezintă o încălcare a dreptului de proprietate al titularului asupra acelui bun, și anume: a) privarea să fie prevăzută de lege, adică de normele interne aplicabile în materie; b) să fie impusă de o cauză de utilitate publică; c) să fie conformă cu principiile generale ale dreptului internațional.

Jurisprudența organelor Convenției a mai adăugat o condiție specifică situației de privare de proprietate, anume necesitatea indemnizării corespunzătoare a titularului dreptului.

În sfârșit, tot ca o creație jurisprudențială s-a impus o condiție comună atât în privința privării de proprietate, cât și în materia limitărilor exercițiului acestui drept,

prevăzute de par. 2 al art. 1 din Protocolul nr. 1, respectiv orice limitare trebuie să fie proporțională cu scopul avut în vedere prin instituirea ei.

După cum a decis cu valoare de principiu fosta Comisie, o privare de proprietate trebuie să fie prevăzută de lege, să urmărească o cauză de utilitate publică, să fie conformă normelor de drept intern și să respecte un raport de proporționalitate între mijloacele folosite în scopul vizat; privarea de proprietate trebuie să menajeze un just echilibru între exigențele de interes general și imperativele fundamentale ale individului, în special prin indemnizarea rezonabilă și proporțională a valorii bunului, acordată titularului acest.

Totodată, Curtea a stabilit în jurisprudența sa pe marginea art. 1 din Protocolul nr. 1 Adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, cu referire la faptul dacă anumite drepturi ce decurg din exercitarea unei profesii liberale cad sau nu sub incidența protecției oferite de art. 1 din Protocolul nr. 1 Adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale că în că în măsura în care un avocat a acordat asistență juridică nu în baza unui contract încheiat cu clientul său, ci prin desemnarea lui spre a efectua această activitate de către baroul în care era înscris, nu poate pretinde că are un drept protejat de art. 1 din Protocolul nr. 1, din moment ce biroul de consultanță juridică și de apărare organizat de acel barou a reținut că cel apărat era într-o adevărată stare de necesitate, lipsit de orice mijloace materiale. Prin însăși intrarea în profesie, reclamantul a consimțit, cu privire la situația de care s-a plâns, astfel nu o mai poate denunța, deoarece atunci când începe cariera un avocat, pe baza unui anumit ”bilanț prospectiv”, cântărește bine avantajele și dezavantajele acestei profesii, acestea din urmă fiind perfect previzibile, inclusiv cele ce rezultă din obligația asigurării, în unele situații, a asistenței judiciare gratuite.

Așa fiind, Curtea a decis că într-o asemenea situație, nicio creanță nu s-a născut vreodată în patrimoniul reclamantului, mai ales că cheltuielile avansate nu au fost importante, iar munca depusă a putut fi asimilată unui interes social, compatibilă cu dispozițiile art. 4 din Convenție, care interzic desfășurarea unei munci forțate.

Mai mult ca atât, în sensul jurisprudenței CtEDO, art. 1 din Protocolul nr. 1 la CEDO nu recunoaște dreptul de a deveni proprietarul unui bun, el se aplică numai cu privire la bunurile ”actuale” ale reclamantului; acesta nu se poate plânge de o atingere a dreptului său de proprietate, câtă vreme nu demonstrează existența lui.

Instanța consideră că aceste constatări din jurisprudența CtEDO, se aplică la soluționarea cererilor privind încasarea remunerației administratorilor autorizați pentru perioada provizorie sau perioada de faliment simplificat, după caz.

Astfel, din prevederile art. 3 alin. (1) din Legea nr. 161 din 18 iulie 2014 rezultă că administratorul desfășoară o activitate de liber profesionist de interes public, care nu este activitate de întreprinzător (s.i.).

Din prevederile art. 1 pct. 1) din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845 din 03 ianuarie 1992 rezultă că antreprenoriatul este activitatea de fabricare a

producției, executare a lucrărilor și prestare a serviciilor, desfășurată de cetățeni și de asociațiile acestora în mod independent, din proprie inițiativă, în numele lor, pe riscul propriu și sub răspunderea lor patrimonială cu scopul de a-și asigura o sursă permanentă de venituri.

Prin urmare, în sensul prevederilor art. 3 alin. (1) din Legea nr. 161 din 18 iulie 2014 activitatea de liber profesionist de interes public, care nu este activitate de întreprinzător, nu presupune în mod necesar ca în toate cazurile administratorii autorizați să beneficieze de remunerație necondiționat.

Or, dreptul administratorului provizoriu sau al lichidatorului de a solicita încasarea remunerației de la membrii organelor de conducere ale debitorului insolvabil este condiționat, în sensul pct. 79 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 09 iunie 2020, de demonstrarea culpei acestora la cauzarea stării de insolvabilitate.

Prin condiționarea dreptului administratorilor autorizați de a încasa remunerația de la membrii organelor de conducere ale debitorului insolvabil de demonstrarea culpei acestora la cauzarea stării de insolvabilitate, nu se încalcă sub nici o formă dreptul la remunerație al acestora, deoarece în sensul jurisprudenței CtEDO, instanța de contencios european al drepturilor omului a stabilit că art. 1 din Protocolul nr. 1 Adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, cuprinde trei norme distincte strâns legate între ele:

- Prima normă, de ordin general, este cea din prima frază a art. 1 din Protocolul nr. 1 Adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, principiul general al necesității respectării dreptului de proprietate: ”Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale”;
- A doua normă, prevede posibilitatea privării unui titular, prin acțiunea organelor statului, de dreptul său de proprietate. Această normă este cuprinsă în cea de-a doua frază a primului alineat: ” Nimeni nu poate fi privat de dreptul său de proprietate decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional”;
- A treia normă, recunoaște statelor contractante posibilitatea de a reglementa modul de folosință al bunurilor ce formează obiectul dreptului de proprietate, în conformitate cu interesul general.

Instanța europeană nu numai că a stabilit normele care, cuprinse în art. 1 din Protocolul nr. 1 Adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, determină conținutul protecției dreptului de proprietate în cadrul sistemului european de apărare a drepturilor omului, dar a fost întotdeauna preocupată în jurisprudența sa de a pune în evidență și raportul dintre aceste norme.

Astfel, a statuat în mod constant, că dacă prima normă are caracter general, prin aceea că enunță principiul respectului dreptului de proprietate, celelalte două – posibilitatea privării de acest drept și, respectiv, supunerea exercițiului său anumitor condiții – nu reprezintă altceva decât aplicația celei dintâi.

Aşadar, raportând aceste remarci ale instanței europene la caz, se poate afirma în mod cert, că nimic nu-i împiedică pe administratorii autorizați ca să prezinte probe instanței de insolvabilitate prin care să demonstreze culpa membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil în cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului insolvabil.

În completare, instanța de recurs menționează că conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi, or, dispoziția art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă prevede că, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

De asemenea, este de conturat că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6§1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii, prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (Rebait și alții contra Franței din 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În altă ordine de idei, Completul accentuează că potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (Purcell vs Irlandai, 16 aprilie 1991).

Cu toate acestea, recurentul nu a prezentat probe concludente care să sublinieze aspectul neîntemeiat și ilegal al actului judecătoresc contestat.

Din considerentele menționate supra și având în vedere faptul că, instanța de insolvabilitate a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pricinii, a dat o apreciere justă probelor administrate, a aplicat corect normele de drept material și procedural, instanța ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către administratorul autorizat Fanari Svetlana.

În conformitate cu art. art. 426 alin. (3), 427 lit. a), 428 alin. (1), 238-241 Cod de procedură civilă, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ și în materie de insolvabilitate, reorganizare și dizolvare a persoanelor juridice din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de administratorul autorizat Fanari Svetlana.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 20 decembrie 2024, emisă în cadrul procesului de insolvabilitate, intentat față de SRL „Proces Produs”, asupra cererii administratorul autorizat Fanari Svetlana, cu privire la

încasarea remunerației pentru exercitarea funcției de administrator provizoriu și de lichidator al SRL „Proces Produs”.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Președintele completului,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei